

**Zainwestujmy razem
w środowisko**

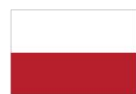
Doradztwo
energetyczne

Program Priorytetowy Ciepłe Mieszkanie – II nabór

Wrocław, 13.11.2023 r.

Realizowane w ramach Projektu „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”
we współpracy z Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Województwem Lubelskim

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Program CIEPŁE MIESZKANIE to:

poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych.

Budżet programu **1,75 mld zł**

L.p.	WFOŚiGW	Liczba wniosków po pozytywnej ocenie (z wyłączeniem wycofanych)	Kwota z wniosków, po pozytywnej ocenie
1	dolnośląskie	71	280 527 200,00 zł
2	pomorskie	57	80 967 500,00 zł
3	kujawsko-pomorskie	47	51 068 200,00 zł
4	wielkopolskie	36	70 923 500,00 zł
5	zachodniopomorskie	28	21 250 000,00 zł
6	śląskie	26	107 580 100,00 zł
7	warmińsko-mazurskie	22	40 830 000,00 zł
8	opolskie	19	6 753 700,00 zł
9	lubuskie	18	9 025 000,00 zł
10	małopolskie	11	26 882 300,00 zł
11	lubelskie	11	4 455 000,00 zł
12	łódzkie	9	39 811 000,00 zł
13	świętokrzyskie	6	847 000,00 zł
14	podkarpackie	6	8 964 000,00 zł
15	podlaskie	5	2 407 000,00 zł
16	mazowieckie	4	4 642 500,00 zł
	SUMA:	377	759 250 600,00 zł

❑ Rozszerzenie katalogu beneficjentów końcowych

Uczestnicy Programu:

Beneficjenci końcowi:

- osoba fizyczna posiadająca tytuł prawny do lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnego wielorodzinnym wynikający z:
 - ❑ prawa własności, albo
 - ❑ ograniczonego prawa rzeczowego, albo
 - ❑ najmu lokalu mieszkalnego stanowiącego własność gminy, wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2021 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, jeżeli nie wszystkie lokale mieszkalne w tym budynku stanowią własność gminy

o dochodzie kwalifikujących do jednego z trzech poziomów dofinansowania
- **wspólnoty mieszkaniowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali obejmujące od 3 do 7 lokali mieszkalnych**

- ☐ **Podwyższenie progów dochodowych uprawniających do otrzymania podstawowego, podwyższonego lub najwyższego poziomu dofinansowania**

Poziom podstawowy	Poziom podwyższony	Poziom najwyższy
<p>dochód roczny beneficjenta końcowego nie przekracza kwoty 135 tys. zł</p>	<p>przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 894 zł w gospodarstwie wieloosobowym • 2 651 zł w gospodarstwie jednoosobowym 	<p>przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego nie przekracza kwoty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 090 zł w gospodarstwie wieloosobowym • 1 526 zł w gospodarstwie jednoosobowym <p>lub ma ustalone prawo do otrzymania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego</p>

Podniesienie maksymalnych kwot dotacji

Poziom dofinansowania	Maksymalna wysokość dotacji	Maksymalna wysokość dotacji – dla najbardziej zanieczyszczonych gmin	Zwiększenie dofinansowania o:
PODSTAWOWY	do 30% kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 16 500,00 zł	do 35% kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 19 000,00 zł	1 500 zł
PODWYŻSZONY	do 60% kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 27 500,00 zł	do 65% kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 29 500,00 zł	2 500 / 2 600 zł
NAJWYŻSZY	do 90% kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 41 000,00 zł	do 95% kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 43 900,00 zł	3 500 / 4 000 zł

☐ Zakres przedsięwzięcia dla beneficjentów końcowych – część 1-3

Przedsięwzięciem dla gminy jest zbiór przedsięwzięć zrealizowanych przez beneficjentów końcowych, o których mowa poniżej:

- **Demontaż** wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania, oraz
- **Zakup i montaż** źródła ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej, tj.:
 - pompa ciepła powietrze/woda, powietrze/powietrze
 - kocioł gazowy kondensacyjny
 - kocioł na pellet drzewny o podwyższonym standardzie
 - kocioł zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie ← **Nowość**
 - ogrzewanie elektryczne
- lub
 - podłączenie lokalu do efektywnego źródła ciepła (w tym do węzła cieplnego znajdującego się w budynku)
- Gdy wniosek beneficjenta końcowego obejmuje dofinansowanie przedsięwzięcia powyżej **dopuszcza się** (wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
 - zakup i montaż nowej stolarki okiennej i drzwiowej
 - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji c.o./c.w.u, instalacji gazowej od przyłącza gazowego/ zbiornika na gaz do kotła
 - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła
 - wykonanie dokumentacji projektowej

☐ Koszty kwalifikowane

- **Wykaz kosztów kwalifikowanych stanowi załącznik nr 1 (część 1-3 Programu) i 1a (część 4 Programu):**
 - zawiera on minimalne wymagania techniczne dla poszczególnych pozycji
- **Okres kwalifikowalności kosztów jest rozumiany jako:**
 - **rozpoczęcie przedsięwzięcia** – data wystawienia pierwszej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego, **nie wcześniej niż data zawarcia umowy o dofinansowanie beneficjenta z gminą** oraz nie wcześniej niż data ogłoszenia naboru o dofinansowanie dla gmin przez WFOŚiGW
 - **zakończenie przedsięwzięcia** – data wystawienia ostatniej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego, **nie może przekroczyć terminu 31.12.2025 r.**
- **Okres trwałości przedsięwzięcia – 5 lat, licząc od daty zakończenia inwestycji. W tym okresie beneficjent nie może:**
 - zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny
 - zdemontować urządzeń, instalacji i wyrobów budowlanych zakupionych i zamontowanych w ramach programu
 - zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających wymogów programu

Zakres przedsięwzięcia dla beneficjentów końcowych – część 1-3

- Dotacja dla beneficjentów końcowych spełniających warunki Programu, przyznawana jest przez gminę, na terenie, której zlokalizowany jest budynek wielorodzinny, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty przedsięwzięciem.
- W przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej.
- W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.
- Nie udziela się dofinansowania na przedsięwzięcie, na które beneficjent końcowy otrzymał dofinansowanie w ramach programów priorytetowych NFOŚiGW: *Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych - pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego.*
- Przedsięwzięcie realizowane w ramach Programu może być dofinansowane z innych środków publicznych niż Program pilotażowy na terenie województwa dolnośląskiego z tym, że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.
- W ramach Programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego źródła ciepła dla lokalu do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Wyjątek stanowi ogrzewanie elektryczne, które może się składać z kilku urządzeń trwale zainstalowanych w lokalu mieszkalnym, tworzących system ogrzewania tego lokalu mieszkalnego.
- **Nie jest możliwe otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidualnego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym w przypadku, gdy budynek mieszkalny wielorodzinny, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie, jest podłączony do sieci ciepłowniczej.**

Część 4 programu dla wspólnot mieszkaniowych od 3 do 7 lokali

Kompleksowa termomodernizacja z wymianą źródła ciepła	Kompleksowa termomodernizacja z wymianą źródła ciepła oraz zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej	Termomodernizacja bez wymiany źródeł ciepła
350 000 zł (60%)	<p>360 000 zł (60%) 375 000 zł (60%)*</p> <p>*dla zadania uwzględniającego montaż pompy ciepła</p>	150 000 zł (60%)

☐ Zakres przedsięwzięcia dla beneficjentów końcowych – część 4

- Demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe służących na potrzeby 100% powierzchni ogrzewanej w budynku oraz zakup i montaż wspólnego źródła ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i c.w.u.
- Demontaż oraz zakupu i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub c.w.u. (w tym kolektorów słonecznych i pompy ciepła do samej c.w.u.).
- Zakupu i montażu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła.
- Zakupu i montażu ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi, drzwi/bram garażowych oddzielających przestrzeń ogrzewaną od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego, (zawiera również demontaż).
- Dokumentacja dotyczącej powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy.
- Zakup i montaż oraz odbiór i uruchomienie mikroinstalacji fotowoltaicznej, przy czym instalacja fotowoltaiczna dofinansowana w ramach programu może służyć wyłącznie na potrzeby części wspólnych budynku mieszkalnego.

☐ Zakres przedsięwzięcia dla beneficjentów końcowych – część 4

Przyznanie i wypłacenie dotacji do przedsięwzięcia z kompleksową termomodernizacją budynku mieszkalnego, jest możliwe po spełnieniu łącznie następujących warunków:

- w przypadku montażu mikroinstalacji fotowoltaicznej warunkiem wypłaty dotacji na ten koszt kwalifikowany jest przedstawienie wystawionego na Beneficjenta końcowego zaświadczenia Operatora Sieci Dystrybucyjnej opatrzonego pieczęcią firmową oraz czytelnym podpisem, potwierdzającego montaż licznika dwukierunkowego wraz z numerem Punktu Poboru Energii,
- dofinansowaniu nie podlegają przedsięwzięcia polegające na zwiększeniu mocy już istniejącej mikroinstalacji fotowoltaicznej,
- wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej jest obowiązkowe do uzyskania dofinansowania na realizację przedsięwzięcia, w przypadku dofinansowania na zakres kosztów kwalifikowanych tj. ocieplenie przegród budowlanych, stolarka okienna i drzwiowa,
- przeprowadzenie audytu energetycznego jest wymagane nie później niż do dnia zakończenia realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia, a zakres prac dla wybranego wariantu wynikającego z audytu energetycznego zostanie zrealizowany w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie

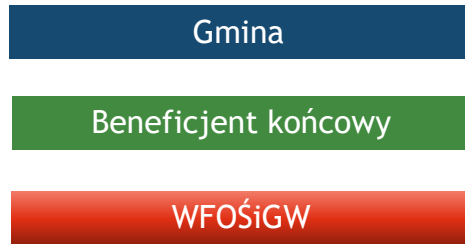
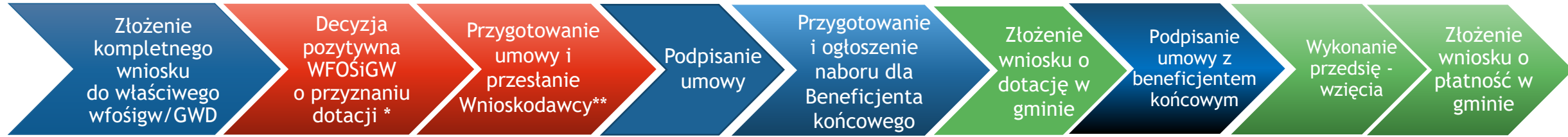
☐ Zakres przedsięwzięcia dla beneficjentów końcowych – część 4

- Na przedsięwzięcia realizowane w budynkach mieszkalnych, na budowę których po **31 grudnia 2013 r.:**
 - a) został złożony wniosek o pozwolenie na budowę lub odrębny wniosek o zatwierdzenie projektu budowlanego,
 - b) zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonania robót budowlanych w przypadku, gdy nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę,**nie udziela się dofinansowania** na zakres kosztów kwalifikowanych tj. ocieplenie przegród budowlanych, stolarka okienna i drzwiowa
- Przedsięwzięcie realizowane w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych, z tym że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia
- W ramach programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego wspólnego źródła ciepła dla budynku mieszkalnego do celów ogrzewania lub ogrzewania i c.w.u.
- **W przypadku, gdy budynek mieszkalny wielorodzinny, którego dotyczy wniosek o dofinansowanie, jest podłączony do sieci ciepłowniczej, nie jest możliwe otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż innego źródła ciepła.**

❑ Wymagania dla urządzeń i materiałów

- Wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej muszą spełniać docelowe wymagania obowiązujących na terenie położenia budynku/lokalu mieszkalnego objętego dofinansowaniem, aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych, również wtedy kiedy akty te przewidują bardziej rygorystyczne ograniczenia dotyczące zakupu i montażu źródła ciepła.
- Nie będzie zainstalowane i nie będzie użytkowane źródło ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5.
- Zamontowane w budynku mieszkalnym kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne będą spełniać wymagania ekoprojektu.
- Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach Programu musi być zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.

Proces obsługi Programu

- * Rozpatrzenie wniosku przez wfośigw odbywa się w terminie 30 dni kalendarzowych od daty wpływu kompletnego wniosku do właściwego wfośigw.
- ** Umowa powinna zostać zawarta w ciągu 30 dni kalendarzowych. Termin może zostać wydłużony w uzasadnionych przypadkach o dodatkowe 14 dni kalendarzowe.
- *** Gmina występuje z wnioskiem o płatność dla zbioru przedsięwzięć zrealizowanych przez beneficjentów końcowych.
- **** Gmina otrzyma z właściwego WFOŚiGW dotację w terminie do 30 dni od daty wpływu do WFOŚiGW kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku o płatność wraz z wymaganymi dokumentami.
- ***** Gmina wypłaci beneficjentom końcowym dofinansowanie o równowartości środków dotacji otrzymanych z WFOŚiGW w terminie 7 dni roboczych od dnia ich otrzymania, w zakresie objętym rozliczonym wnioskiem o płatność.

□ Wytyczne dla gmin

- Gmina opracuje i opublikuje dokumenty związane z naborem wniosków dla beneficjentów końcowych na realizację przedsięwzięć w ramach programu w szczególności:
 - regulamin naboru wniosków określający sposób składania i rozpatrywania wniosków o dofinansowanie złożonych w naborze, do momentu zawarcia umowy o dofinansowanie,
 - wzór wniosku o dofinansowanie dla beneficjenta końcowego wraz z instrukcją wypełniania,
 - wzór wniosku o płatność dla beneficjenta końcowego wraz z instrukcją wypełniania,
 - wzór umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia,
 - wzór dokumentu podsumowującego audyt energetyczny zawierający wyliczenie efektów ekologicznych i energetycznych wymaganych dla Części 4) Programu, w tym: ograniczenie zużycia energii końcowej (EK), ograniczenie emisji pyłu PM10, ograniczenie emisji benzo(a)pirenu, zmniejszenie emisji CO2, dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej z zainstalowanych mikroinstalacji fotowoltaicznych (**dokument pomocniczy zostanie opracowany i udostępniony przez NFOŚiGW**)
- Gmina dokona weryfikacji złożonych wniosków o dofinansowanie pod kątem spełnienia kryteriów formalnych i merytorycznych określonych w regulaminie naboru wniosków oraz wymogów Programu
- Gmina dokona kontroli w miejscu realizacji przedsięwzięcia dla co najmniej 10% zakończonych w danym roku przedsięwzięć, dla których beneficjenci końcowi złożyli wnioski o płatność końcową.

**Załącznik nr 2 do umowy –
Wytyczne dla gmin**

□ Wytyczne dla gmin

- Gmina składa do wfośigw wniosek o płatność, zawierający zbiorcze zestawienie zrealizowanych przez beneficjentów końcowych przedsięwzięć, nie częściej niż raz w miesiącu.
- Gmina zobowiązana jest do przedłożenia we wniosku o dofinansowanie dokumentów uwiarygodniających kryterium „Zasadność realizacji przedsięwzięcia”. Dokumentami uzasadniającymi możliwość realizacji przedsięwzięcia, o którego dofinansowanie ubiega się Wnioskodawca może mieć postać bezpośredniej informacji zwrotnej od potencjalnych beneficjentów końcowych np. w postaci złożonych deklaracji czy przeprowadzonych ankiet odnośnie realnego zainteresowania przystąpieniem do Programu.
- Gmina wypłaca beneficjentom końcowym dofinansowanie o równowartości środków dotacji otrzymanych z WFOŚiGW w terminie do 14 dni roboczych od dnia ich otrzymania, w zakresie objętym rozliczonym wnioskiem o płatność.
- Przy rozwiązaniu umowy najmu lokalu mieszkalnego z zasobu Gminy objętego Przedsięwzięciem nie zwalnia się beneficjenta końcowego z obowiązków związanych z realizacją przedsięwzięcia, w szczególności zapewnienia zachowania trwałości przedsięwzięcia. W odrębnej umowie Gmina powinna przejąć wszystkie obowiązki beneficjenta końcowego, wówczas to na Gminie spoczywa obowiązek pisemnego poinformowania o tym fakcie WFOŚiGW, który udzielił dofinansowania na przedsięwzięcie w terminie do 60 dni od daty rozwiązania umowy najmu lokalu mieszkalnego.

Informacje o Programie „Ciepłe Mieszkanie”

- Dedykowane strony internetowe:
 - <https://czystepowietrze.gov.pl/program-cieple-mieszkanie-ii-nabor-dla-gmin-2023/>
 - <https://wfoSIGW.wroclaw.pl/zloz-wniosek/cieple-mieszkanie-ii>
- Skrzynka podawcza NFOŚiGW: cieplemieszkanie@nfoSIGW.gov.pl
- Koordynator Programu „Ciepłe Mieszkanie” w WFOŚiGW we Wrocławiu
- Doradztwo energetyczne:

Żaneta Borutko – tel. 887 447 703

e-mail: zborutko@fos.wroc.pl

Piotr Ner – tel. 887 447 706

e-mail: pner@fos.wroc.pl

Roman Papiór – tel. 887 447 702

e-mail: rpapior@fos.wroc.pl

Tomasz Kubik – tel. 887 447 705

e-mail: tkubik@fos.wroc.pl

Alicja Czarkowska – tel. 887 447 704

e-mail: aczarkowska@fos.wroc.pl

Marlena Kędzior – tel. 887 447 784

e-mail: mkedzior@fos.wroc.pl

Zainwestujemy razem w środowisko

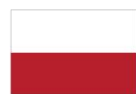
Doradztwo
energetyczne

Dziękujemy za uwagę

doradztwo@nfosigw.gov.pl

www.doradztwo-energetyczne.gov.pl

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Fundusz Spójności

